

Asia: VN/25351/2021

Maksuehtolain muuttaminen. Työryhmän mietintö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oikeusministeriö on pyytänyt Elinkeinoelämän keskusliitolta (EK) kirjallista asiantuntijalausuntoa maksuaikatyöryhmän mietinnöstä. Mietinnössä ehdotetaan muutettavaksi lakia kaupallisten sopimusten maksuehdoista (30/2013, jäljempänä maksuehtolaki). Lisäksi lakiin oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa (100/2013) tehtäisiin maksuehtolain muutoksista johtuvat tarkistukset ja muutokset. EK kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää asiassa kunnioittavasti seuraavaa.

Maksuehtolain 5 §:n mukaan 30 päivän maksuajan saa elinkeinon-harjoittajien välisessä suhteessa ylittää vain, jos siitä on nimenomaisesti sovittu. Esityksessä ehdotetaan, että viranomainen asetetaan valvomaan maksuehtolain 5 §:n noudattamista. Valvontaviranomaisena toimisi Etelä-Suomen aluehallintovirasto, joka valvoisi maksuehto-lain 5 §:n noudattamista, jos velallisen liikevaihto tai sitä vastaava tuot-to on vähintään 2 miljoonaa euroa. Edellytyksenä olisi lisäksi, että velkojayrityksen liikevaihto tai sitä vastaava tuotto olisi alle 2 miljoonaa euroa.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto voisi maksuehtolain 5 §:n rikkomis-tapauksissa antaa velalliselle huomautuksen tai julkisen varoituksen ja kieltää velallista jatkamasta tai uusimasta lainvastaista menettelyä. Kiellon tehosteeksi voitaisiin asettaa uhkasakko. Maksuehtolakiin ehdotetaan lisättäväksi myös säännökset Etelä-Suomen aluehallintoviraston tiedonsaanti- ja tarkastusoikeuksista.

Keskeiset huomiot

EK on ollut mukana asiaa valmistelleessa työryhmässä. EK on myös valmistelussa korostanut, että sopimusvapaudun periaatteeseen tulee puuttua mahdollisimman vähän. Näin ollen on hyvä, että yrityksillä on edelleen mahdollisuus sopia myös 30 päivää pidemmistä maksuajoista. Tämä on myös

yritysten etu, ottaen huomioon eri alojen käytännöt ja tarpeet. Elinkeinonharjoittajien välisten sopimussuhteiden valvonta viranomaisen toimesta tulee ylipäättään olla poikkeuksellista. Valvontaan ei tule sisältyä sanktioita ja sen on oltava ennakkolisesti neuvovaa. Näin ollen on hyvä, että havaittuihin tai epäiltyihin rikkomuksiin puuttumisen lähtökohtana olisi ensisijaisesti neuvottelu ja sovinnon edistäminen. Yhtiöillä on oltava aito mahdollisuus käydä vuoropuhelua keskenään ja viranomaisen kanssa.

EK haluaa edelleen nostaa esiin mietinnössä esitetyn tarkastusoikeuden. Tarkastusoikeuden laajuus vaikuttaa ylimitoitettulta ja sen johdosta se voi olla tarkastuksen kohteiden oikeusturvan kannalta ongelmallinen. Elintarvikemarkkinalain tai kilpailulain vastaavat säännökset eivät ole malliksi relevantteja, sillä niiden perusteella tapahtuva valvonta on laaja-alaisempaa. Maksuaikojen osalta valvonnan kohteena on se, onko maksuajasta nimenomaisesti sovittu. Jos maksuajasta on nimenomaisesti sovittu, on asiaa koskevan aineiston toimittaminen valvovalle viranomaiselle velallisen omassa intressissä. Jos siitä taas ei ole sovittu, tarkastus kohdistuisi johonkin, jota määritelmän mukaan ei ole, eikä tarkastus olisi omiaan selvittämään asiaa enemmälti. Valvonnan piiriin tulevien yritysten hallinnollista taakkaa ei tule tarpeettomasti lisätä.

Toisena huomiona nostamme esiin, että mietinnössä ei käsitellä yksityiskohtaisemmin sitä, mitä tässä kontekstissa tarkoittaa nimenomainen sopiminen. Asiaa olisi selvytyden vuoksi perusteltua käsitellä tarkemmin, ja ottaa erityisesti kantaa myös siihen, että yritysten välisissä sopimuksissa ns. yleisten ehtojen tulisi katsoa täyttävän nimenomaisen sopimisen kriteerit. Tämä on myös vallitsevana tulkinta yritysten välillä. Mikäli yleisten ehtojen ei katsottaisi täyttävän nimenomaisen sopimisen kriteereitä esityksellä olisi huomattava vaikutus yritysten välisten sopimusten käytäntöihin ja se loisi tarpeetonta hallinnollista taakkaa. Lisäksi se voisi luoda merkittävää epävarmuutta ja tarpeetonta päivitystarvetta niiden jo olemassa olevien sopimusten osalta, joissa maksuajasta on sovittu yleisissä ehdoissa.

Myös valvojan viranomaisen yrityksille suunnatuilla ohjeistuksilla ja tiedottamisella on tärkeä rooli onnistuneen toimeenpanon varmistamisessa. Edelleen on syytä seurata mikro- tai pienyritysten ja suurten yritysten välisten maksuaikakäytäntöjen kehittymistä ja sääntelyn toimivuutta, jotta lainmuutoksen tuomat hallinnolliset haitat eivät muodostu yritysten näkökulmasta hyötyjä suuremmiksi.

Linna Johanna
Elinkeinoelämän keskusliitto EK - Lainsäädäntö ja hallinto